

Saattohoito
kotihoiossa

elämän loppuvaiheen hoito perustuu ihmisen omiin tarpeisiin ja toiveisiin

Saattohoito

tavoitteena hoitaa niin, että jäljellä olevan
elämän laatu on mahdollisimman hyvää

- **palliativinen hoito** = pidempiaikainen oireenmukainen hoito, kun parantavaa hoitoa ei enää ole
- kokonaisvaltaista hoitoa
- autetaan sopeutumaan sairauteen ja lähestyvään kuolemaan

- **saattohoito** = hoitoa parantumattoman sairauden viime vaiheissa
- palliativisen hoidon viimeinen vaihe

Saattohoidon periaatteita

- ihminen voi kuolla toivomassaan paikassa
- ihminen voi kuolla halutessaan läheistensä ympäröivänä
- lähellä kuolemaa olevan henkilön siirtelyä paikasta toiseen on vältettävä

Saattohoito

- saattohoidon toteuttamisvaihtoehtoja:
 - koti
 - saattohoitokoti (esim. Terhokoti)
 - hoivakoti
 - sairaalan osasto

Hyvä saattohoito

ihmisarvo

inhimillisuus

itsemääräämis-
oikeus

jokaisella on
oikeus hyvään
saattohoitoon

yhteisymmärrys

hoitosuunnitelma

hoidon
jatkuvuus

riittävät resurssit

Saattohoitopäätös

- päätetään, että parantavasta hoidosta siirrytään oireenmukaiseen hoitoon
- kirjataan hoitoon liittyvät päätökset hopasuun
- asiakkaan, omaisten, lääkärin ja hoitohenkilökunnan yhteinen päätös
- päätetään, missä saattohoito toteutetaan

Saattohoitopäätös

- päätöksen tekeminen vaikeaa
 - joskus päätös tehdään liian myöhään
- parhaimmillaan ajoissa tehty päätös takaa arvokkaan, inhimillisen kuoleman
- saattohoitopäätös sisältää DNR –päätöksen (AND)

Kotisaattohoito

- osa ihmisistä haluaa kuolla kotona
- asiakkaan oma toivomus, läheisten osallistuminen ja jonkinasteinen sitoutuminen saattohoitoon
- saattohoitoneuvottelu
- saattohoitopäätös → kirjataan hopasuun

Kotisaattohoito

- järjestäminen riippuu paikkakunnan hoitokäytännöistä → Kouvola: palliatiivinen poliklinikka ja kotisairaala + kotihoito vastaavat kotisaattohoidon asiakkaista
- moniammatillinen yhteistyö
- kotihoidon tukena on tukiosasto (Villa Apila)
- tukiosastolle voi mennä milloin vaan
 - vointi romahtaa
 - kivut yltyy
 - läheiset väsyvät

Kotisaattohoito

- huolenpitoa
- luottamuksellinen suhde asiakkaan ja läheisten kanssa
- hyvä perushoito ja oireenmukainen hoito
- henkinen ja hengellinen tuki
- läheisten tukeminen
- tarvittavat apuvälineet kotiin
- elämänlaadun ylläpito

Kotisaattohoito

- turvallisuuden luominen kotiin:
 - oireiden tehokas hoito
 - yhteys hoitohenkilökuntaan koko vuorokauden ajan
 - tietoisuus tukiosastosta
 - säännöllinen yhteydenpito
 - kotikäynnit asiakkaan luona

Kotikuolemaan valmistautuminen

- läheisille kirjalliset ohjeet käytännön järjestelyistä ja yhteydenotosta kuoleman tapahduttua (mitä potilaan kuoltua tehdään ja keneen otetaan yhteyttä)
- poliisin käyntiä ei tarvita
 - omaiset ilmoittavat tapahtuneen kuoleman terveyskeskukseen
- henkilökunta ilmoittaa kuolemasta virka-aikana hoitavalle lääkärille

Kuolema kotona

- etukäteen sovittava menettelytavoista
- kuoleman toteaminen
- käytännön asiat
- kuolintodistus
- hautauslupa
- suruliputus
- kuoleman jälkeinen kotikäynti

Saattohoito

- VALVIRAAN tulleissa saattohoitoa koskevissa kanteluissa keskeisinä moitteina ovat **vähäinen tiedon saanti, yhteisen hoitoneuvottelun puuttuminen, asiakkaan puutteellinen kivunhoito ja erimielisyydet nestehoidosta**
- sekä asiakkaalle että omaisille on tärkeää tiedon antaminen
- tieto vähentää pelkoa ja lisää luottamusta
 - asioiden läpikäyminen korjaa mahdollisia väärinkäsityksiä
- tietämättömyys aiheuttaa pelkoa ja tuskaa
- omaisilla paha olla, saattavat purkaa oloaan hoitajaan